

Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2021-
2024
za rok 2022 r.

Borne Sulinowo, marzec 2023 r.

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także zwiększyć skuteczność przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne. Może jej doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. W obecnym stanie prawnym istnieje wiele uregulowań zarówno ustawowych, jak i szczególnych, które wpływają na coraz skuteczniejszą ochronę prawną osób doświadczających przemocy w rodzinie. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce jest systemem, w którym skorelowano ze sobą wiele różnych działań o charakterze prawnym i administracyjnym, których wspólnym celem jest ochrona osób przed przemocą w rodzinie.

Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);

2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 przyjęty Uchwałą Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022(M. P. z 2021 roku poz. 1204)

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania służb i instytucji, które mają udzielać wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz zasady pracy zarówno z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, jak również jej doznającymi. Na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostało wydane rozporządzenie regulujące kwestie procedury „Niebieskie Karty” oraz obowiązek wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o obrażeniach dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to dokument o charakterze operacyjno – wdrożeniowym, jego podstawową rolą jest uszczegółowienie i przełożenie zapisów dokumentu wyższego rzędu na konkretne działania. Wskazuje on w jaki sposób osiągnięte zostaną założone cele, spójne z lokalną strategią. Jasno opisuje kwestie organizacyjne.

Program dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2021-2024 został wprowadzony Uchwałą Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie nr XXVII/376/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2021-2024.

Głównym celem przyjętego Programu jest :

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Borne Sulinowo.

Cele szczegółowe programu obejmują:

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Borne Sulinowo.
2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.
3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie.
5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.
6. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie reprezentowany przez Dyrektora we współpracy z Przewodniczącym Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i w porozumieniu z Burmistrzem Bornego Sulinowa.

Dyrektor Ośrodka może przy koordynacji Programu posiłkować się innymi pracownikami podmiotów i instytucji.

Do zasadniczych realizatorów Programu należy zaliczyć:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bornem Sulinowie,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
3. Komisariat Policji w Bornem Sulinowie,
4. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Placówki Oświatowe
6. Placówki Służby Zdrowia,
7. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny **Program** Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowany powinien być:

1. ze środków własnych Gminy Borne Sulinowo w zakresie realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. środków pozyskiwanych z różnych źródeł, w tym z dotacji na realizację programów i projektów własnych i zewnętrznych.

Program przewiduje konieczność zbierania przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego z miesięcznym wyprzedzeniem od realizatorów Programu danych dotyczących jego realizacji.

Część danych dotyczących monitoringu Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej będzie przygotowywał samodzielnie w zakresie działań i kompetencji podejmowanych przez Ośrodek. Zgromadzone dane z monitoringu pozwolą na bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia zaplanowanych wskaźników Programu.

W roku 2022 Przewodniczący Zespołu otrzymał pisemne informacje ze Szkół, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego dotyczące działań

interwencji przewidzianych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2021-2024.

Interwencja to opis sposobu realizacji zadania, liczby osób, których interwencje dotyczyły, terminy (dot. interwencji w rozumieniu art. 9 d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Interwencje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbywają się w oparciu o podejmowanie działania w ramach procedury Niebieska Karta, prowadzonej przez Zespół Interdyscyplinarny.

Poniżej przedstawia się szczegółowe działania interwencyjne w Gminie Borne Sulinowo w 2022 roku w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Liczba zespołów interdyscyplinarnych -1
2. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych -4
3. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie: - 54
4. Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych - 13
5. Liczba posiedzeń grup roboczych – 40
6. Liczba spraw związanych z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” – wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w roku 2022: - 10
7. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” otrzymanych przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w roku 2022- 10, w tym sporządzonych przez :
  - przedstawicieli policji - 5
  - przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej- 5
  - przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - 0
  - przedstawicieli oświaty - 0
  - przedstawicieli ochrony zdrowia –0
8. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich kart-C”- 10
9. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich kart-D”- 3
10. Liczba prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” w roku 2022: - 14
11. Liczba sprawców przemocy - 9
12. Liczba utworzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/ Przewodniczącego ZI grup roboczych w roku 2022 - 9
13. Liczba zakończonych postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” na podstawie:
  - a) § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: w roku 2022: - 7 (ustanie przemocy)

b) § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: w 2021 roku: - 1 (brak zasadności podejmowania działań)

15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc ze względu na występowanie przemocy w rodzinie - 0

16. Liczba osób nadużywających alkoholu lub innych środków psychoaktywnych- 8;

17. Liczba złożonych wniosków o leczenie odwykowe - 0;

18. Liczba wniosków skierowanych do sądu o wgląd w sytuację rodziny – 4;

19. Liczba dzieci, które zostały odebrane na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – 0.

Działania podejmowane przez **OPS/ZI** w odniesieniu do różnych kategorii osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”

a) działania podejmowane wobec **ofiar** przemocy w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
9	Pomoc psychologiczna, prawna, pedagogiczna, poradnictwo informacyjne i socjalne ,asystentura, monitoring, rozmowy motywujące, pomoc socjalna, posiłki

b) działania podejmowane wobec **sprawców** przemocy w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
4	Leczenie odwykowe, poradnictwo socjalne i prawne

1. Liczba zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (art. 12 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)

Instytucja do której Zespół Interdyscyplinarny wysłał zgłoszenie	Liczba dokonanych zgłoszeń przez OPS (ZI)
Policja	0
Prokuratura	3
Sąd	5

2. Działania edukacyjne – opis sposobu realizacji zadania, terminy, tematyka działań, liczba osób korzystających z poszczególnych działań.

Na terenie szkół oraz w formie pracy zdalnej realizowane były zadania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

1. organizację apeli o tematyce przeciwdziałania przemocy, spotkań, pogadarek, prelekcji – 320 uczniów;
2. rozpowszechnianie gazetek szkolnych dot. przeciwdziałania przemocy- gazetka szkolna w związku z nauczaniem zdalnym publikowana była w formie zdalnej ale także tradycyjnie przez wychowawców i pedagogów szkoły - 724;
3. zapoznanie uczniów z elementami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy- 464 uczniów;
4. wyświetlanie filmów edukacyjnych- 367 uczniów;
5. przeprowadzanie ankiet w celu diagnozy skali problemu przemocy – 475 uczniów;
6. zwracanie uwagi (kontrola) kto wchodzi na teren szkoły, dyżury nauczycieli – szkoły podają, że na bieżąco przez cały rok;
7. indywidualne terapie pedagogiczne - 43 uczniów;
8. realizacja programu „Bezpieczna Szkoła” - 461;
9. Programy realizowane w Szkole Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Jeleniu przez pedagoga szkolnego– 31 uczniów oraz w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Juchowie przez pedagoga szkolnego– 37 uczniów.

Według definicji przyjętej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **przemoc w rodzinie** należy rozumieć, jako jednorazowe albo powtarzające się

umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Z psychologicznego punktu widzenia **przemoc w rodzinie** to działanie:

- 1) Intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny.
- 2) Naruszające prawa i dobra osobiste ofiar.
- 3) Wykorzystujące wyraźną asymetrię sił.
- 4) Powodujące ból i cierpienie.

Zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

Podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady postępowania z osobą doświadczającą przemocy.

Podczas rozmowy z osobą doświadczającą przemocy należy:

1. Okazać jej szacunek i zrozumienie – decyzja o wezwaniu pomocy jest próbą przeciwstawienia się sprawcy, podejmowaną często w sytuacji skrajnego poczucia zagrożenia.
2. Zapewnić, że jesteśmy tu, by jej pomóc.
3. Być uważnym na wszystkie sygnały, mogące świadczyć o stosowaniu przemocy, np. ślady pobicia, oznaki lęku, przerażenia, drżenie rąk, brak równowagi emocjonalnej, rozdrażnienie, płacz, apatia.
4. Uważnie wysłuchać relacji z przebiegu zdarzenia.
5. Wyraźnie nazwać to, co ją spotkało przemocą – ważne jest, by osoby dowiedziały się, że to, czego doświadczają jest stosowaniem przemocy, a nie konfliktem, który można rozstrzygnąć, wymuszając na sprawcy obietnicę poprawy.

6. Powiedzieć i okazać, że przemoc w rodzinie uznajemy za poważny problem, że jest ona traktowana przez prawo, jako przestępstwo.
7. Dać im wsparcie i zapewnić, że prawo jest po ich stronie, że mają prawo się bronić, że są miejsca i ludzie, gdzie mogą uzyskać pomoc.
8. Powiedzieć, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec innych i że nic nie usprawiedliwia przemocy.
9. Zapewnić ją, że nie jest winna temu, co się stało. Za przemoc odpowiedzialny jest sprawca. Osoby doświadczające przemocy domowej często całymi latami poddawane są przez sprawców specyficznemu „praniu mózgu”, którego celem jest przekonanie ofiar, że to ich wina, że na nic lepszego nie zasługują, że sprowokowały sprawcę.
10. Dostarczyć im konkretnych informacji, gdzie i jaką pomoc mogą uzyskać i zmotywować do skorzystania z oferty pomocowej, pozostawiając im decyzję o czasie i sposobie szukania pomocy, zaznaczając jednak, że im szybciej to zrobią, tym szybciej skończy się cierpienie. Ważne jest pokazanie różnych możliwości pomocowych.

W czasie rozmowy z osobą doświadczającą przemocy nie wolno:

1. Okazywać zniecierpliwienia, irytacji, złości.
2. Stawać po stronie sprawcy przemocy.
3. Namawiać, by pogodziła się z sytuacją.
4. Obciążać jej odpowiedzialnością za to, co się wydarzyło.
5. Okazywać lekceważenia wobec faktu stosowania przemocy.
6. Odmawiać pomocy do czasu, gdy nie złoży doniesienia o przestępstwie.
7. Mówić jej, że musi sama sobie poradzić.
8. Podważać wiarygodności ofiar.
9. Namawiać do zmiany zachowania, jako gwarancji ustania przemocy.
10. Obarczać ją odpowiedzialnością za to, co się stanie ze sprawcą po ujawnieniu przemocy.

Podczas rozmowy z dzieckiem doświadczającym przemocy w rodzinie, dziecko powinno dowiedzieć się, że:

1. To, co się stało nie jest jego winą.
2. To, co się stało jest złem, ale można to zmienić.
3. Żaden dorosły nie ma prawa go krzywdzić.
4. Takie zachowanie dorosłych nie jest w porządku.
5. Wierzemy mu i potrafimy pomóc.
6. Chcemy udzielić mu wsparcia.

Z dzieckiem rozmawiają jedynie specjaliści, np. psycholog, przy zapewnieniu specjalnych warunków do rozmowy.

Instytucje udzielające wsparcia na terenie Gminy Borne Sulinowo :

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, funkcjonujący przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego- Katarzyna Zygmunt tel. 94 37 331 83
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6, (pracownicy socjalni) tel. 94 37 331 83
3. Punkt Konsultacyjny (pomoc psychoterapeuty) ul. Lipowa 6 78-449 Borne Sulinowo, tel. 94 37 331 83
4. Komisariat Policji w Bornem Sulinowie ul. Bolesława Chrobrego 2 tel. 477 847 451
5. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Aleja Niepodległości 6 – Inspektor ds. Uzależnień tel. 94 37 341 22
6. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej ul. Orła Białego 5 tel. 94 37 331 16
7. Punkt Konsultacyjny ul. Szpitalna 3 (budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej) wsparcie psychologiczne , terapeutyczne – Terapeuta ds. uzależnień
8. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Pierwszy Krok" ul. Szpitalna 3 (budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej) wsparcie psychologiczne, terapeutyczne – Terapeuta ds. uzależnień, grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Instytucje udzielające wsparcia na terenie Powiatu Szczecineckiego:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 tel. 94 71 371 11
2. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 tel. 94 37 217 88, 724 752 770
3. Zespół Kuratorów Rodzinnych- Sąd Rejonowy ul. Bohaterów Warszawy 42 tel. 94 37 308 52
4. Zespół Kuratorów dla Dorosłych –Sąd Rejonowy ul. Bohaterów Warszawy 42 tel. 94 37 308 16
5. Punkt konsultacyjny ds. przemocy domowej w Szczecinku ul 9-go Maja 12 tel. 94 37 440 28
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 tel. 94 37 437 22
7. Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku ul. Polna 25 tel. 47 78 47 511

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego i Ośrodka Pomocy Społecznej znajduje się informacja o bezpłatnej aplikacji mobilnej „**Twój Parasol**” stanowiącej praktyczne i

skuteczne narzędzie umożliwiające uzyskanie wsparcia i niezbędnych informacji osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

2. Punkt Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie

---

W roku 2022 z uwagi na konieczność kontynuacji spotkań i rozmów z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie – udzielono przede wszystkim pomocy w postaci wsparcia psychologicznego, psychoterapii i psychoedukacji – realizowanej w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Dotkniętych Przemocą w siedzibie MGOPS w Bornem Sulinowie przez psychoterapeutkę Bożenę Lisiecką. Do realizacji tego ważnego zadania przydzielono **168** godzin terapeutycznych, czyli średnio **14** godzin na miesiąc.

Z pomocy Punktu Konsultacyjnego w związku z licznymi zgłoszeniami **31** osób otrzymało wsparcie psychologiczne w ramach **168** godzin terapeutycznych w tym:

- **13** godzin przeznaczono na indywidualną krótkoterminową psychoterapię dla **11** osób,
- **11** godzin wykorzystano w ramach interwencji kryzysowej i konsultacji psychoedukacyjnych dla **9** osób;
- **114** godzin przeznaczono na długoterminową terapię dla **10** osób, w tym 14 godzin dla młodzieży

W liczbie **31** osób ze wsparcia psychologicznego skorzystało **2 mężczyzn, 29 kobiet** (tym **2 uczennice w wieku 15 lat, 1 uczeń w wieku 13 lat**) w grupie wiekowej od 13 lat do 72 lat.

Większość tych osób kontynuuje spotkania terapeutyczne w kolejnym roku 2023 w miarę możliwości limitu godzin.

Wymienione osoby otrzymały terapię w zakresie: mechanizmów obronnych i przemocowych (ofiara-kat), zachowań manipulacyjnych, rodzajów osobowości (zależne, uległe), poczucia krzywdy, przymusu, poczucia winy, kontroli zewnętrznej i wewnętrznej. Świadomość siebie, trening asertywności, dążenie do osiągnięcia poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, priorytety i wartości życiowe: to główne zadania i zamierzenia do osiągnięcia przez osoby dotknięte przemocą.

Osoby objęte pomocą i wsparciem psychologicznym otrzymały również niezbędną wiedzę w zakresie radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły umiejętność korzystania z różnych instytucji służących pomocą i wsparciem w chwili zagrożenia, a także nabyły niezbędne umiejętności w miarę zdrowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Świadomość siebie, trening asertywności, dążenie do osiągnięcia poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, priorytety i wartości życiowe – to główne zadania i zamierzenia do osiągnięcia przez osoby dotknięte przemocą.

3. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

Został powołany 8 kwietnia 2011 r. Zarządzeniem nr 31/2011 Burmistrza Bornego Sulinowa. Skład Zespołu liczy 14 osób, są nimi przedstawiciele pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby zdrowia, Sądu, organizacji pozarządowych i pedagogów). Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania skierowane do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem Zespołu jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinie w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych

Adresatami działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny są:

- rodziny, w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka,
- rodziny, w których dzieci są zaniedbane i pozbawione należytej opieki,
- rodziny, w których nadużywa się alkohol lub inne używki,

Uruchomienie pracy Zespołu może nastąpić w wyniku reakcji na:

- prośbę rodzica lub innych dorosłych członków rodziny,
- prośbę dziecka,
- informacje uzyskane od członków społeczności lokalnej, informacje uzyskane z placówek oświatowych, informacje innych służb.
- informacje anonimowe.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskiej Karty**” i nie wymaga zgody osoby pokrzywdzonej.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, Żandarmerii Wojskowej, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów. Zespół swoje zadania związane bezpośrednio z pomocą osobom pokrzywdzonym realizuje poprzez grupy robocze. Grupy robocze są tworzone przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a ich skład jest adekwatny do występującego problemu i uzależniony od struktury rodziny.

Do zadań grupy roboczej należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja planu pomocy, w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
2. monitorowanie sytuacji rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
3. dokumentowaniem działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Pracownicy socjalni są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie sądu opiekuńczego, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Zespół realizuje zadania określone w art. 9 b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **głównie** poprzez:

- upublicznianie dostępu do informacji i rozpowszechnianie informacji o przemocy i jej przeciwdziałaniu za pomocą tablicy informacyjnej w siedzibie MGOPS i jego stronie internetowej: www.mgops@bornesulinowo.pl
- doszktałanie - podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego

- pogadanki, spotkania, wykłady profilaktyczne n/t przemocy w szkołach,
- zwiększanie dostępności do pomocy specjalistów tj. prawnika, psychologa, terapeuty pracownika socjalnego
- pracę socjalną z osobami doświadczającymi przemocy
- kierowanie osób stosujących przemoc na leczenie odwykowe

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Ośrodka Pomocy Społecznej:

- Dalsze rozpowszechnienie informacji o funkcjonowaniu bezpłatnej aplikacji mobilnej „Twój Parasol” - stanowiącej praktyczne i skuteczne narzędzie umożliwiające uzyskanie wsparcia i niezbędnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, udostępnionej przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki do gmin województwa.
- Realizacja zadań wynikających z kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych.
- Monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą domową jak i środowisk zagrożonych tym zjawiskiem.
- Udzielanie wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie – zadanie to realizowane było w tradycyjnej formie, poprzez bezpośredni kontakt z terapeutą.
- Współpraca pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji projektu „Bezpieczne Wakacje”.
- Udział w szkoleniu p.t. „ Najnowsze zmiany w 2022 r.- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nowe obowiązki samorządów w zapowiedzi nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. W szkoleniu uczestniczyło 10 członków ZI.
- Uczestnictwo w szkoleniu pt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i skuteczne wsparcie osób uwikłanych w przemoc w rodzinie. Realizacja procedur.” zorganizowanym przez tut. MGOPS i ZI dla jego członków- kontynuacja z ubr.
- Prowadzenie zajęć dla dzieci w Szkole Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Jeleniu i Szkole Podstawowej im Marii Konopnickiej w Juchowie w ramach „Tygodnia bez przemocy” przez Przewodniczącą ZI, pracownika socjalnego i asystenta rodziny,
- współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w ramach projektu; „ Przemoc ma twarz – profilaktyka dobra taktyka. Edycja III”. W ramach powyższego projektu odbyło się spotkanie z pedagogami szkolnymi i pracownikami socjalnymi, które poprowadził przedstawiciel Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar i Sprawców Przemocy w Rodzinie w Szczecinku. W trakcie

spotkania zostały poruszono następujące tematy: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, uzależnionym, współczesne zagrożenia, depresji wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Ponadto w ramach projektu odbyło spotkanie w dniu 12 października 2022r. z mieszkańcami Łubowa, na którym także zostały poruszone zagadnienia dotyczące przemocy w rodzinie. Zajęcia dla wymienionych poprowadził psycholog zajmujący się tematyką przemocy.

W ramach projektu; „ *Przemoc ma twarz – profilaktyka dobra taktyka. Edycja III*”.

przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego i członek Zespołu (pedagog szkolny) wzięły udział w szkoleniu pt: „ Co robić żeby nam się chciało chcieć – profilaktyka wypalenia zawodowego osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy”, które odbyło się w dniach 5-6 grudnia 2022r.

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze, oraz inne podmioty wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie „Niebieskiej Karty” przestrzegają następujących zasad:

1. procedurę „Niebieskiej Karty” wszczynają w każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie;
2. procedurę „Niebieskie Karty”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” wszczynają podmioty wymienione w art. 9 d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
3. do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” zobowiązane są wszystkie jednostki organizacyjne pomocy społecznej wymienione w art. 6 pkt. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
4. uprawnienia do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie posiadają specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5. podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą w rodzinie (art. 9 d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie);
6. pracę nad indywidualnym przypadkiem rozpoczyna się od dokładnej diagnozy sytuacji osoby doznającej przemocy i jej rodziny;
7. rozmowę z osobą doznającą przemocy przeprowadza się w warunkach gwarantujących jej poszanowanie godności oraz poczucie bezpieczeństwa, rozmowa nie może mieć charakteru przesłuchania;

8. indywidualny plan pomocy powstaje we współpracy z osobą doznającą przemocy w rodzinie, jako odpowiedź na potrzeby tej osoby oraz na każdym etapie jest z nią uzgadniany. Obejmuje on działania skierowane zarówno do niej samej, jak i do całej rodziny, wszelkie zmiany w indywidualnym planie pomocy powinny być dokumentowane;
9. osoba doznająca przemocy w rodzinie powinna być czynnym uczestnikiem i realizatorem planu pomocy oraz uzyskać wszelkie niezbędne formy wsparcia i pomocy, adekwatne do sytuacji, w jakiej się znajduje;
10. wszystkie działania prowadzone przez członków grupy roboczej w ramach procedury „Niebieskie Karty” są dokumentowane (art. 9 b ust. 3 oraz art. 9 d ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”);
11. prowadzona dokumentacja jest odpowiednio zabezpieczona, w sposób uniemożliwiający wgląd osób trzecich;
12. oświadczenie złożone przez osobę doznającą przemocy w rodzinie o ustaniu zachowań przemocowych sprawcy, bez przeprowadzenia wnikliwej diagnozy i analizy sytuacji w rodzinie, nie może stanowić podstawy do zakończenia procedury „Niebieskie Karty”;
13. zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje wyłącznie w przypadku okoliczności opisanych w § 18 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” i wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego oraz powiadomienia podmiotów uczestniczących w procedurze.
14. informacje uzyskane podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty” podlegają szczególnej ochronie.

Przyjęty Uchwałą Rady Program jest realizowany, koordynowany i monitorowany. Aktualna ocena realizacji Programu pozwala stwierdzić, że wszystkie znaczące podmioty i jednostki w Gminie prowadzą działania na rzecz profilaktyki przemocy.

Prowadzone jest także **poradnictwo i interwencja** w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w roku 2022 tut. OPS wydatkował kwotę **7.260,55 zł**. Wydatki obejmowały dodatek specjalny dla Przewodniczącego Zespołu, szkolenia organizowane dla członków ZI.

Zakup ulotek, broszur, gadżetów, narkogogli i alkohologli z przeznaczeniem na realizację programów terapeutycznych, rehabilitacyjnych i psychologiczno – pedagogicznych został sfinansowany ze środków GKRPA.

Analiza zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanych przez samorząd gminny w 2022 roku pozwala stwierdzić, że zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy są realizowane na bieżąco, z dużą wrażliwością osób zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Sprawozdanie przedkłada:

Katarzyna Zygmunt - Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego

Mariola Siniarska – Dyrektor MGOPS